

Za svoje delo in skrb za ohranjanje različne zgodovinske in kulturne dediščine je Stipe Štekar dobil več nagrad in priznanj:

- 1970: red dela s srebrnim vencem
- 1971: Petomajsko priznanje Občine Ajdovščina
- 1971: priznanje NK Primorje ob 50-letnici nogometa v Ajdovščini za svoje športno delovanje
- 1975: priznanje na zletu Svobod za uspešno in dolgoletno delo v delavskem kulturnem gibanju

Uporabljeni viri in literatura:

- *Primorski slovenski biografski leksikon*. 15. snopič. Gorica: Goriška Mohorjeva družba, 1989, str. 580.
- Sedmak, Drago: Štefan (Stipe) Štekar : 1899–1986 : [razstava ob stoletnici rojstva : Pilonova galerija, Ajdovščina, 11. februar–10. marec 2000. Nova Gorica : Goriški muzej, Grad Kromberk, 2000

Iz hemeroteke Stipeta Štekarja (hrani Goriški muzej):

- Satler, Miran: Znanec iz sosedne ulice : Stipe Štekar. *Nedeljski dnevnik*, 13. 11. 1966
- Cuder, Vojko: Stanovanje spremenjeno v muzej. [Primorske novice], 1. januar 1983, št. 1–2 Kante, Lojze: Stoletja ujeta v mračni sobi. (ni navedbe vira) 27. 10. 1968

Razstavljene predmete in fotografije hrani Goriški muzej

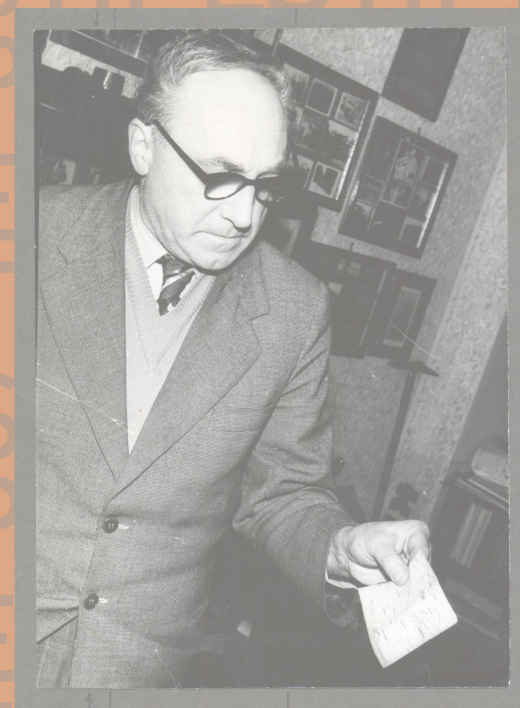
STIPE

Lavričeva knjižnica
Ajdovščina

razstava

ŠTEFAN ŠTEKAR

9. april 1899 – 21. november 1986

zbiralec
cineast
numizmatik
igralec
športnik
režiser
raziskovalec
gledališčnik
erudit

Razstava ob 120-letnici rojstva

Štefan Štekar (vsi so ga sicer poznali kot **Stipeta**) je bil vsestranska osebnost, ki je v 20. stoletju zaznamovala kulturno in športno življenje v Ajdovščini.

Rodil se je v trgovski družini očeta Štefana in matere Julijane. Že po naravi je bil zvedav in radoveden. Kot sedemletni fantič je v kleti ajdovskega dvorca odkril lončeno posodo s kupčkom beneških novcev. Ta najdba ga je zaznamovala za vse življenje. Ajdovščina z bogato zgodovino iz rimskih časov mu je bila vedno velik izziv in med brskanjem je vedno našel kakšen rimski novčič, ostanke naka, keramičnih in kovinskih predmetov ter tako sestavljal svojo zbirko. Po končani osnovni šoli v Ajdovščini je šolanje nadaljeval na gimnaziji v Gorici, potem pa na trgovski šoli v Trstu. Med prvo svetovno vojno je bil vpoklican v avstrijsko vojsko, bil najprej na Tirolskem in se potem bojeval na soški fronti. V boju na Rombonu je bil leta 1917 ranjen v roko in postal invalid. Po vrnitvi domov se je zaposlil v očetovi trgovini. V domačem kraju je spet obudil svoje igralske ambicije in nastopal v Dramskem krožku vse do leta 1927, ko so krožek italijanske oblasti prepovedale. Kot strasten zbiratelj je v svoji zbirki shranil sezname odigranih del po posameznih sezonah, spiske igralcev, fotografije in tudi originalne plakate. Bil je tudi med začetniki nogometa v Ajdovščini in leta 1924 soustanovitelj Športnega kluba Ajdovščina – Šturje. Pred fašističnim pritiskom se je umaknil najprej v Maribor in kasneje v Zagreb. Med drugo svetovno vojno se je z družino vrnil v domače kraje, a so ga italijanske oblasti konfinirale v Novoro. Po vojni se je vrnil v Ajdovščino in bil vse do upokojitve leta 1965 upravnik mestnega kina. Zbral in ohranil je veliko filmskih plakatov, tako Kina Bratina s konca 20 let kot kasneje mestnega kina. Vključil se je v Prosvetno društvo Ajdovščina–Šturje in z veseljem režiral dramske nastope. Po zaslugi njegove zbirateljske strasti so tudi iz tega obdobja ohranjena vabila, seznam iger z sedbami vlog ter osnutki za scene.

Stipe Štekar gradiva ni zbiral sistematično, pritegnili so ga najrazličnejši predmet iz najrazličnejših obdobj, vse od antike pa do sodobnega časa. Bogata je njegova zbirka predmetov iz prve svetovne vojne, najraje pa se je posvečal numizmatiki in zbral bogato zbirko rimskih in keltskih kovancev. Zbrane predmete je doma, v stanovanju nad znamenito mestno kavarno v Ajdovščini, skrbno uredil v vitrine, razglednice in fotografije v albume, slike in plakate na stene in jih z veseljem razkazal ljudem, ki jih je to zanimalo. Skrbno je uredil in shranil tudi članke, prispevke ter intervjuje iz sodobnega revijalnega in časopisnega tiska, ki so pisali o njem, in nam tako ohranil bogato hemeroteko. Tudi sam je večkrat objavil različne prispevke o nekdanjem življenju v Vipavski dolini, velikokrat jih je podpisal s psevdonimi ILO, Ilo, YIO, I.L.O.

Leta 1971 se je preselil v Novo Gorico in v novo stanovanje preselil tudi svojo muzejsko zbirko, del katere po njegovi smrti hrani Goriški muzej. Med zbiranjem predmetov za razstavo »Podobe soške fronte«, ki jo je leta 1987 postavil Goriški muzej, so bili iz Štekarjeve zbirke tudi različni filmski trakovi, ki so zaradi gorljivosti potrebovali najprej posebno skrbno obdelavo. Štekar je menil, da so na njih posnetki s soške fronte, a izkazalo se je, da so na trakovih dragocene kopije nekaterih filmov, ki so veljali za izgubljene. To sta bila film režiserja Ernesta Lubitscha »Ko sem bil mrtev« in film režiserja Maxa Lindnerja »Žongler«. Odkritje teh dveh filmov je pomembno tudi za zgodovino evropskega filma nasploh.

